

Briselē, 2024. gada 24. janvārī
(OR. en)

5785/24

Starpiestāžu lieta:
2024/0009(NLE)

UD 12
COMER 16
MED 7
WTO 11

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2024. gada 23. janvāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 19 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Asociācijas padomē, kura izveidota ar Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses, attiecībā uz grozījumiem minētā nolīguma 4. protokolā par jēdziena “noteiktas izcelsmes izstrādājumi” definīciju un administratīvās sadarbības metodēm

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 19 *final*.

Pielikumā: COM(2024) 19 *final*

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 23.1.2024.
COM(2024) 19 final

2024/0009 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Asociācijas padomē, kura izveidota ar Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses, attiecībā uz grozījumiem minētā nolīguma 4. protokolā par jēdziena “noteiktas izcelsmes izstrādājumi” definīciju un administratīvās sadarbības metodēm

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāpieņem ES un Ēģiptes Asociācijas nolīguma Asociācijas padomē saistībā ar to, ka ir paredzēts pieņemt lēmumu, ar ko groza 4. protokolu ES un Ēģiptes Asociācijas nolīgumā.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgums, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses

Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumam, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses¹ ("nolīgums"), mērķis ir paredzēt nosacījumus pakāpeniskai preču, pakalpojumu un kapitāla tirdzniecības liberalizācijai. Nolīgums stājas spēkā 2004. gada 1. jūnijā.

2.2. Asociācijas padome

Asociācijas padome, kas izveidota saskaņā ar nolīguma 74. panta noteikumiem, var nolemt grozīt noteikumus, kas iekļauti 4. protokolā par jēdziena "noteiktas izcelsmes izstrādājumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm (4. protokola 3. pants²). Asociācijas padome izstrādā lēmumus un ieteikumus, abām Pusēm savstarpēji vienojoties (asociācijas nolīguma 76. pants).

2.3. Paredzētais Asociācijas padomes akts

Nākamajā sanāksmē vai vēstuļu apmaiņas veidā Asociācijas padomei ir jāpieņem lēmums par grozījumiem noteikumos, kas iekļauti 4. protokolā par jēdziena "noteiktas izcelsmes izstrādājumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm ("paredzētais akts").

Paredzētā akta nolūks ir ieviest divus 3. iedaļā aprakstītos grozījumus 4. protokolā par jēdziena "noteiktas izcelsmes izstrādājumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm.

Saskaņā ar asociācijas nolīguma 76. panta 2. punktu paredzētais akts kļūs Pusēm saistošs.

3. NOSTĀJA, KAS JĀPIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Vispārīgais konteksts

Reģionālajā konvencijā par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem ("konvencija") ir iekļauti noteikumi par to preču izcelsmi, kuru tirdzniecība notiek saskaņā ar attiecīgiem nolīgumiem, ko savstarpēji noslēgušas Līgumslēdzējas puses. ES un Ēģipte parakstīja konvenciju attiecīgi 2011. gada 15. jūnijā un 2013. gada 9. oktobrī.

ES un Ēģipte savu pieņemšanas instrumentu konvencijas depozitāram iesniedza attiecīgi 2012. gada 26. martā un 2014. gada 23. aprīlī. Rezultātā, piemērojot konvencijas 10. panta 2. punktu, attiecībā uz ES un Ēģipti konvencija tādējādi stājas spēkā attiecīgi 2012. gada 1. maijā un 2014. gada 1. jūnijā.

¹ OV L 304, 30.9.2004., 39. lpp.

² OV L 334, 22.12.2015., 64. lpp.

Konvencijas 6. pantā paredzēts, ka katra Līgumslēdzēja puse veic attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu konvencijas efektīvu piemērošanu. Tālab Asociācijas padomei, kas izveidota ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses, būtu jāpieņem lēmums, ar ko konvencijas noteikumus ievieš 4. protokolā par jēdziena “noteiktas izcelsmes izstrādājumi” definīciju un administratīvās sadarbības metodēm. Tas tika darīts, ieviešot 4. protokolā atsauci uz konvenciju, kas tādējādi kļūst piemērojama.

Vienlaikus konvencijas grozīšanas procesā izstrādāts jauns modernizētu un elastīgāku izcelsmes noteikumu kopums. Līgumslēdzējas puses 2023. gada 7. decembrī vienprātīgi pieņēma formālus Konvencijas grozījumus. Grozītās konvencijas piemērošana sāksies tikai 2025. gada 1. janvārī.

Nemot to vērā, Ēģipte ir lūgusi sākt jauno izcelsmes noteikumu kopuma piemērošanu, tiklīdz iespējams, alternatīvi patlaban spēkā esošajiem konvencijas noteikumiem, pirms noslēdzas grozīšanas process. Minētais lūgums ir paskaidrots tālāk.

Pārejas noteikumu par izcelsmi vispārēja piemērošana

Paredzēts, ka minētos alternatīvos izcelsmes noteikumus, tā sauktos pārejas noteikumus, ES un Ēģipte provizoriski piemēros pēc izvēles un divpusēji, pirms būs stājušies spēkā konvencijas grozījumi. Tos ir paredzēts piemērot alternatīvi konvencijas noteikumiem, jo tajā noteikts, ka tā neskar principus, kas noteikti attiecīgajos nolīgumos un citos saistītajos divpusējos nolīgumos starp Līgumslēdzējām pusēm. Tādējādi uzņēmējiem, kuri vēlas izmantot uz minētajiem noteikumiem, nevis uz konvenciju balstītās preferences, tie būs jāpiemēro nevis obligāti, bet gan pēc izvēles. Tie nav paredzēti, lai grozītu konvenciju, kas Līgumslēdzēju pušu starpā paliks piemērojama, un nemainīs Līgumslēdzēju pušu tiesības un pienākumus, kas izriet no konvencijas.

Kopš 2021. gada 1. septembra jau ir stājies spēkā divpusēju starp konvencijas Līgumslēdzējām pusēm par izcelsmes noteikumiem noslēgtu protokolu tīkls, kas dara pārejas noteikumus piemērojamus³. Pārejas noteikumu īstenošanas process ar pārējām Līgumslēdzējām pusēm virzās uz priekšu, un Pusēm vēl jāpabeidz pieņemšanas procedūras. Šis tīkls ļauj izmantot kumulāciju starp Līgumslēdzējām pusēm, kas piemēro pārejas noteikumus.

2021. gada sākumā ES nosūtīja Ēģiptei priekšlikumu⁴ pieņemt minētos alternatīvos izcelsmes noteikumus. Pēdējā Muitas sadarbības apakškomitejas sanāksmē, kas notika Kairā 2022. gada 18. oktobrī, Ēģipte informēja ES, ka minētie noteikumi ir pieņemti ar vienu atrunu par zemsvītras piezīmi⁵ A papildinājuma 8. panta 4. punktā. Tātad ir nepieciešams iesniegt jaunu priekšlikumu bez minētās zemsvītras piezīmes. Svītrojot minēto zemsvītras piezīmi, abu Pušu eksportētājiem diagonālās kumulācijas gadījumā būs pienākums izcelsmes apliecinājumos norādīt kopīgo partneru nosaukumu. Tam ir ierobežota ietekme uz eksportētājiem, un tas ļaus tiem izmantot pārejas noteikumus par izcelsmi starp ES un Ēģipti.

PEM konvencijas un pārejas noteikumu par izcelsmi paralēla piemērošana

³ OV C 51, 10.2.2023., 1. lpp.

⁴ ST 11999/20, 2020. gada 27. novembrī, un ST 11075/20 <http://register.consilium.europa.eu>

⁵ “Puses vienojas atbrīvot no pienākuma izcelsmes apliecinājumā iekļaut 8. panta 3. punktā minēto paziņojumu”.

Pārejas noteikumi paredz, ka abus izcelsmes noteikumu kopumus var piemērot paralēli, ļaujot izdot izcelsmes apliecinājumu ar atpakaļejošu spēku uz tāda apliecinājuma pamata, kas izdots saskaņā ar *PEM* konvencijas noteikumiem, ar nosacījumu, ka izstrādājumi atbilst abu noteikumu kopumu prasībām. (21. panta 1. punkta d) apakšpunkts).

Kad starp citām Līgumslēdzējām pusēm pārejas noteikumi par izcelsmi *PEM* zonā tika īstenoti paralēli *PEM* konvencijas noteikumiem, ieinteresētās personas vērsa Komisijas uzmanību uz to, ka abu noteikumu kopumu līdzāspastāvēšana traucē pareizi piemērot pārejas noteikumus, jo, atbilstoši pārejas noteikumiem paralēli piemērojot abus noteikumu kopumus, jāievēro apgrūtināša procedūra.

Līgumslēdzējas puses, kas piemēro pārejas noteikumus, vienojās, ka izcelsmes apliecinājums, kas izdots saskaņā ar *PEM* konvencijas izcelsmes noteikumiem, būtu *automātiski* jāuzskata par derīgu saskaņā ar pārejas noteikumiem par izcelsmi, ja ir izpildīti trīs nosacījumi:

- (1) paralēlajai piemērošanai **nevajadzētu** būt iespējamai, ja izcelsmi iegūst, piemērojot kumulāciju ar materiāliem (vai pārstrādi), kuru izcelsme ir *PEM* Līgumslēdzējā pusē, kura nepiemēro pārejas noteikumus vai ar kuriem kumulācija nav iespējama;
- (2) paralēlā piemērošana būtu jāattiecina tikai uz tiem izstrādājumiem, uz kuriem attiecas mazāk stingri pārejas noteikumi nekā *PEM* konvencijas noteikumi;
- (3) par noteiktas izcelsmes izstrādājumiem saskaņā ar pārejas noteikumiem var uzskatīt tikai tādus izstrādājumus, kas atbilst *PEM* konvencijas izcelsmes noteikumiem.

Šāda pieeja prasītu grozīt dažādos divpusējos tirdzniecības nolīgumus starp ES un tās partneriem, kas piemēro pārejas noteikumus par izcelsmi, proti, grozīt protokolu par izcelsmes noteikumiem (Protokola par izcelsmes noteikumiem A papildinājuma 8. panta 1. punkta b) apakšpunkts) dažādiem divpusējiem tirdzniecības nolīgumiem.

Ēģipte jau no paša sākuma jaunajā alternatīvo noteikumu kopumā lūdza ieviest automātisku paralēlu piemērošanu.

Padomei būtu jānosaka nostāja, kas ES jāieņem Asociācijas padomē.

Ciktāl ierosinātie grozījumi attiecas uz konvencijas pašreizējo redakciju, tie ir tehniski un neietekmē pašlaik spēkā esošā protokola par izcelsmes noteikumiem būtību. Tāpēc nav nepieciešams ietekmes novērtējums.

3.1. Sīkāka informācija par alternatīvajiem izcelsmes noteikumiem

Ierosinātie grozījumi, kas attiecas uz to, ka tiek ieviests alternatīvais izcelsmes noteikumu kopums, kas kopš 2021. gada 1. septembra jau ir spēkā starp ES un 13 partneriem⁶, paredz papildu elastību un modernizācijas elementus, par kuriem Savienība jau ir vienojusies citos divpusējos nolīgumos (Visaptverošais ekonomikas un tirdzniecības nolīgums starp Kanādu un ES, ES un Vjetnamas brīvās tirdzniecības nolīgums, ES un Japānas ekonomisko partnerattiecību nolīgums, ES un Dienvidāfrikas attīstības kopienas ekonomisko partnerattiecību nolīgums), vai preferenču sistēmās (vispārējo preferenču sistēma). Galvenie no tiem ir šādi.

- a) Pilnībā iegūti izstrādājumi: nosacījumi kuģiem

⁶ OV C 51, 10.2.2023., 1. lpp.

Alternatīvo noteikumu kopumā ietvertie tā dēvētie nosacījumi kuģiem (pārejas noteikumu 3. panta 2. punkts) ir vienkāršāki un paredz lielāku elastību. Salīdzinājumā ar pašreizējo tekstu (*PEM* konvencijas I papildinājuma 4. panta 2. punktu) daži nosacījumi ir svītroti (proti, īpašas prasības attiecībā uz apkalpi); citi ir grozīti, paredzot mazāku stingrību (īpašumtiesību ziņā).

b) Pietiekama apstrāde vai pārstrāde: vidējais rādītājs

Ierosinātais alternatīvais noteikumu kopums (pārejas noteikumu 4. pants) piedāvā eksportētājam iespēju lūgt muitas dienestiem atļauju aprēķināt nenoteiktas izcelsmes materiālu vidējo ražotāja cenu un vērtību, lai ņemtu vērā izmaksu un valūtas maiņas kursa svārstības. Tam būtu jānodrošina lielāka paredzamība eksportētājiem.

c) Pielaide

Pašreizējā pielaide (*PEM* konvencijas I papildinājuma 5. pants) vērtības izteiksmē ir noteikta 10 % apmērā no izstrādājuma ražotāja cenas.

Ierosinātajā tekstā (pārejas noteikumu 5. pantā) lauksaimniecības izstrādājumiem ir noteikta pielaide 15 % apmērā no izstrādājuma tīrā svara un rūpniecības izstrādājumiem — pielaide 15 % no izstrādājuma ražotāja cenas vērtības.

Ar pielaidi attiecībā uz svaru tiek ieviests objektīvāks kritērijs, un 15 % sliekšnim būtu jānodrošina pietiekama elastība. Tas nodrošina arī, ka preču starptautiskās cenu svārstības neietekmē lauksaimniecības izstrādājumu izcelsmi.

d) Kumulācija

Ierosinātajā tekstā (pārejas noteikumu 7. pantā) saglabāta diagonālā kumulācija (*PEM* konvencijas I papildinājuma 3. pants) attiecībā uz visiem izstrādājumiem ar nosacījumu, ka to pašu alternatīvo izcelsmes noteikumu kopumu pieņem partneri, kas iesaistīti kumulācijā. Turklāt paredzēta vispārēja pilnīga kumulācija attiecībā uz visiem izstrādājumiem, izņemot Harmonizētās sistēmas (HS) 50.–63. nodaļā uzskaitītos tekstilizstrādājumus un apģērbu.

Turklāt attiecībā uz HS 50.–63. nodaļas izstrādājumiem tas paredz divpusēju pilnīgu kumulāciju. Visbeidzot, Savienībai un Ēģiptei būs iespēja vienoties vispārējo pilnīgo kumulāciju attiecināt arī uz HS 50.–63. nodaļas izstrādājumiem.

e) Uzskaites nošķiršana

Saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem (*PEM* konvencijas I papildinājuma 20. pantu) muitas dienesti var atļaut uzskaites nošķiršanu, ja “materiālu atsevišķu krājumu veidošana .. rada lielus izdevumus vai materiālas grūtības”. Grozītais noteikums (pārejas noteikumu 12. pants) paredz, ka tad, “ja tiek izmantoti noteiktas izcelsmes un nenoteiktas izcelsmes atvietojami materiāli”, muitas dienesti var atļaut uzskaites nošķiršanu.

Eksportētājam, kurš lūdz atļauju nošķirt uzskaiti, vairs nebūs jāpamato, ka atsevišķu krājumu veidošana rada lielus izdevumus vai materiālas grūtības; pietiks norādīt, ka tiek izmantoti atvietojami materiāli.

Attiecībā uz cukuru, kas ir materiāls vai galaprodukts, noteiktas un nenoteiktas izcelsmes krājumi vairs nebūs jāglabā fiziski atsevišķi.

f) Teritorialitātes princips

Spēkā esošie noteikumi (*PEM* konvencijas I papildinājuma 11. pants) atļauj veikt konkrētu apstrādi vai pārstrādi ārpus teritorijas, ievērojot konkrētus nosacījumus, izņemot HS 50.–63. nodaļas izstrādājumus, piemēram, tekstilizstrādājumus. Ierosinātie noteikumi (pārejas noteikumu 13. pants) vairs neparedz izslēgt tekstilizstrādājumus.

g) Nepārveidošana

Ierosinātais nepārveidošanas noteikums (pārejas noteikumu 14. pants, ar ko aizstāj *PEM* konvencijas I papildinājuma 12. panta noteikumus par tiešiem pārvadājumiem) paredz lielāku elastīgumu noteiktas izcelsmes izstrādājumu pārvadājumiem starp Līgumslēdzējām pusēm. Tam būtu jānovērš situācijas, kad uz tādu izstrādājumu importu, par kuru noteiktas izcelsmes statusu nav šaubu, netiek attiecināta preferenciāla nodokļa likme tāpēc, ka nav izpildītas formālās tiešo pārvadājumu prasības.

h) Muitas nodokļu atmaksas vai atbrīvojuma no muitas nodokļiem aizliegums

Saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem (*PEM* konvencijas I papildinājuma 14. pantu) uz materiāliem, kas izmantoti jebkura izstrādājuma ražošanā, attiecas vispārīgais nodokļu atmaksas aizlieguma princips. Saskaņā ar ierosinātajiem noteikumiem (pārejas noteikumu 16. pantu) aizliegums tiek atcelts attiecībā uz visiem izstrādājumiem, izņemot materiālus, ko izmanto to izstrādājumu ražošanā, kuri ietilpst HS 50.–63. nodaļas tvērumā. Tomēr tekstā ir paredzēti arī daži izņēmumi attiecībā uz nodokļu atmaksas aizliegumu šiem izstrādājumiem.

i) Izcelsmes apliecinājums

Divkāršās EUR.1 un EUR.MED pieejas (*PEM* konvencijas I papildinājuma 16. panta) vietā tiek ieviests vienots izcelsmes apliecinājuma veids (EUR.1 jeb izcelsmes deklarācija, pārejas noteikumu 17. pants), kas būtiski vienkāršo sistēmu. Tam vajadzētu uzlabot uzņēmēju atbilstību, novēršot kļūdas, kas rodas sarežģītu noteikumu dēļ, kā arī atvieglot muitas dienestu īstenoto vadību. Turklāt tam nevajadzētu ietekmēt spēju pārbaudīt izcelsmes apliecinājumus, kura paliek tāda pati.

Ierosinātie noteikumi (pārejas noteikumu 17. panta 3. punkts) ietver arī iespēju vienoties par reģistrēto eksportētāju sistēmas (*REX*) piemērošanu. Šie eksportētāji, kas reģistrēti kopējā datubāzē, paši būs atbildīgi par to, lai tiktu sniegti paziņojumi par izcelsmi, neizmantojot atzītā eksportētāja procedūru. Paziņojumam par izcelsmi būs tāda pati juridiskā vērtība kā izcelsmes deklarācijai vai preču pārvadājumu sertifikātam EUR.1.

Turklāt ierosinātie noteikumi paredz iespēju vienoties, ka tiek izmantots izcelsmes apliecinājums, kuru izdod un/vai iesniedz elektroniski.

Lai varētu atšķirt izstrādājumus, kuriem ir noteikta izcelsme saskaņā ar alternatīvo noteikumu kopumu, no izstrādājumiem, kam ir noteikta izcelsme saskaņā ar konvenciju, izcelsmes sertifikātos vai rēķindeklarācijās, kuru pamatā ir alternatīvais noteikumu kopums, būs jāiekļauj norāde par piemērotajiem noteikumiem.

j) Izcelsmes apliecinājuma derīgums

Tiek ierosināts pagarināt izcelsmes apliecinājuma derīguma termiņu no 4 līdz 10 mēnešiem (pārejas noteikumu 23. pants un *PEM* konvencijas I papildinājuma 23. pants). Arī tam būtu jāpanāk lielāka elastība attiecībā uz noteiktas izcelsmes izstrādājumu apriti Pušu starpā.

3.2. Noteikumu saraksts

3.2.1. Lauksaimniecības izstrādājumi

a) Vērtība un svars

Nenoteiktas izcelsmes materiālu robežvērtība izteikta tikai pēc vērtības. Jaunie sliekšņi ir izteikti pēc svara, lai izvairītos no cenu un valūtas kursa svārstību ietekmes (piem., ex 19 un ex 20. nodaļai, pozīcijām 2105 un 2106), turklāt ir svītroti konkrēti ierobežojumi cukuram (piemēram, 8. nodaļai vai HS 2202).

Alternatīvajā noteikumu kopumā paaugstināts svara sliekšnis (no 20 % līdz 40 %) un dažām pozīcijām paredzēta iespēja izvēlēties no alternatīvām — vērtību vai svaru. HS nodaļas un pozīcijas, uz kurām attiecas izmaiņas, konkrēti ir ex 1302, 1704 (alternatīvi noteikumi — svars vai vērtība), 18 (1806: alternatīvi noteikumi — svars vai vērtība), 1901.

b) Pielāgošanās ieguves modeļiem

Uz citiem lauksaimniecības izstrādājumiem (t. i., augu eļļām, riekstiem, tabaku) attiecas elastīgāki noteikumi, kas pielāgoti reālajai ekonomiskajai situācijai, proti, uz HS 14., 15., 20. nodaļu (ieskaitot pozīciju 2008), 23., 24. nodaļu. Alternatīvajā noteikumu kopumā ir paredzēts līdzsvars starp reģionālajiem un globālajiem ieguves avotiem, piemēram, attiecībā uz 9. un 12. nodaļu. Ir vienkāršoti arī noteikumi (izņēmumu samazināšana) 4., 5., 6., 8., 11. un ex 13. nodaļā.

3.2.2. *Rūpniecības izstrādājumi (izņemot tekstilizstrādājumus)*

Ierosinātais kompromiss ietver būtiskas izmaiņas salīdzinājumā ar patlaban spēkā esošajiem noteikumiem:

- attiecībā uz vairākiem izstrādājumiem patlaban spēkā esošajā noteikumā par nodaļu ir dubults kumulatīvs nosacījums. Tiek ieviests viens nosacījums (HS 74., 75., 76., 78. un 79. nodaļa);
- svītroti daudzi konkrētie noteikumi, kuri atkāpjas no noteikuma par nodaļu (HS 28., 35., 37., 38. un 83. nodaļa). Šāda horizontālāka pieeja nozīmē vienkāršāku situāciju uzņēmējiem un muitai;
- tādējādi alternatīvu noteikuma iekļaušana pašreizējā noteikumā par nodaļu piedāvā eksportētājam vairāk izvēles iespēju, kā panākt atbilstību izcelsmes kritērijam (27., 40., 42., 44., 70. un 83., 84. un 85. nodaļa).

Visu šo izmaiņu rezultātā tiek iegūts atjaunināts un modernizēts noteikumu saraksts, kas kopumā atvieglo atbilstības panākšanu izstrādājuma noteiktas izcelsmes statusa iegūšanas kritērijam. Turklāt iepriekš minētā iespēja nenoteiktas izcelsmes izstrādājuma ražotāja cenas un vērtības aprēķiniem izmantot kāda laikposma vidējo rādītāju būs papildu vienkāršojums eksportētājiem.

3.2.3. *Tekstilizstrādājumi*

Attiecībā uz tekstilizstrādājumiem un apģērbiem ir ieviestas jaunas iespējas, kas attiecas uz izvešanu pārstrādei un pielaidēm. Jauns izcelsmes noteikšanas process ieviests arī attiecībā uz šiem izstrādājumiem, jo īpaši attiecībā uz audumiem, kas kļūtu vieglāk pieejami. Visbeidzot, uz šiem izstrādājumiem attieksies arī pilnīga divpusēja kumulācija. Šāda kumulācija ļaus pārstrādi, kas tiek veikta ar tekstilmateriāliem (t. i., aušanu, vēršanu utt.), ņemt vērā ražošanas procesā kumulācijas zonā.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. *Principi*

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

Jēdziens “lēmumi ar juridiskām sekām” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*”⁷.

4.1.2. *Piemērošana konkrētajā gadījumā*

Asociācijas padome ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses.

Saskaņā ar minētā Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma 4. protokola 3. pantu Asociācijas padome var nolemt grozīt minētā protokola noteikumus.

Akts, ko Asociācijas padome tiek aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām. Saskaņā ar asociācijas nolīguma 76. panta 2. punktu paredzētais akts būs pusēm saistošs saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. **Materiālais juridiskais pamats**

4.2.1. *Principi*

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja.

4.2.2. *Piemērošana konkrētajā gadījumā*

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. panta 3. punkts un 207. panta 4. punkta pirmā daļa.

4.3. **Secinājums**

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 3. punktam un 207. panta 4. punkta pirmajai daļai saistībā ar 218. panta 9. punktu.

5. **IETEKME UZ BUDŽETU**

Ierosinātos grozījumus, kas attiecas uz alternatīvā izcelsmes noteikumu kopuma ieviešanu, pamato izcelsmes noteikumu modernizācijas princips, kuras mērķis ir tos saskaņot ar jaunākajām tendencēm, kas noteiktas jaunākajos brīvās tirdzniecības nolīgumos. Grozītie PEM konvencijas noteikumi galvenokārt ietver tādas muitas procedūru vienkāršošanas elementus un modernizācijas elementus kā:

pietiekama apstrāde vai pārstrāde. Vidējais rādītājs: ražotāja cenas un nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtības aprēķinos izmantojot vidējo vērtību un ņemot vērā tirgus svārstības, tiek nodrošināta lielāka paredzamība eksportētājiem;

⁷ Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

Izcelsmes apliecinājums: tas tiek vienkāršots, jo tiks izmantots tikai viens izcelsmes sertifikāts — EUR.1;

izcelsmes apliecinājuma derīgums: pagarinot derīgumu no 4 līdz 10 mēnešiem, tiek nodrošināts lielāks elastīgums noteiktas izcelsmes izstrādājumu pārvadājumos.

Šiem *PEM* konvencijas grozījumiem nav izmērāmas ietekmes uz ES budžetu, jo to tvērums galvenokārt attiecas uz tirdzniecības atvieglošanu un muitas dienestu prakses konsolidēšanu. Jomās, kas paliek iestāžu kompetencē, tie paredz izvēles atvieglojumus, neietekmējot noteikumu būtību (uzskaites nošķiršana, izcelsmes apliecinājumi, vidējās vērtības izmantošana). Daži vienkāršošanas aspekti (tādi kā kuģiem piemērojamo kritēriju mazināšana) nodrošina lielāku paredzamību, atceļot nosacījumus, kurus muitas dienestiem pašlaik ir grūti kontrolēt, savukārt citi (nepārveidošana) attiecas uz loģistiku, neietekmējot noteikumu būtību.

Lai gan tiek grozīti noteikumi par nodokļu atmaksu, tekstilizstrādājumu un apģērba nozarē, kas joprojām ir viena no galvenajām tirdzniecības nozarēm *PEM* zonā, tiek saglabāts nodokļu atmaksas aizliegums. Grozītie noteikumi kodificē *status quo*, saglabājot aizliegumu, ko pašlaik piemēro dažas Līgumslēdzējas puses. Ierosinātā vispārējā pilnīgā kumulācija *PEM* zonā ir vērsta uz to, lai stiprinātu pašreizējos tirdzniecības modeļus šajā zonā un to savstarpējo papildināmību, bet tai nevajadzētu būtiski ietekmēt veidu, kā tiek iekasēti ES muitas nodokļi, jo, lai varētu izmantot preferences, izstrādājumiem, uz kuriem attiecas kumulācija, būs jāatbilst tiem noteiktajai pievienotās vērtības prasībai šajā zonā, kā tas ir pašlaik.

Lauksaimniecības preču un lauksaimniecības produktu pārstrādē iegūtu preču noteikumu saraksts grozīts, galvenokārt pielāgojot metodiku, bet neietekmējot noteikumu būtību. Pašreizējie sliekšņi, kas pašlaik izteikti ar vērtību, tiks izteikti ar svaru. Šis kritērijs ir objektīvāks, un muitas dienestiem to ir vieglāk kontrolēt. Konkrētiem rūpniecības izstrādājumiem piemērojamo izcelsmes noteikumu vienkāršošanu ietekmei uz ieņēmumiem no muitas nodokļiem vajadzētu būt ierobežotai, jo daudzos gadījumos tie var lielākā mērā radīt pārmaiņas ieguves avotos, nevis preferenciālā importa pieaugumu no *PEM* valstīm, kurš aizstātu importu, uz kuru iepriekš attiecās ievad muitas nodokļi. Tāpēc šo izmaiņu ietekme uz ieņēmumiem no ievad muitas nodokļa nav kvantificējama. Attiecībā uz tirdzniecību un tās ietekmi uz preferenču izmantošanu mazāk stingrie jaunie noteikumi liek uzsvērt ekonomisko integrāciju visā zonā, piemēram, tekstilnozarē, kur preferenču izmantošana jau ir ļoti augsta. Uzlabotie noteikumi par tekstilizstrādājumiem un kumulāciju galvenokārt ir paredzēti, lai uzlabotu jau esošo reģionālo integrāciju un materiālu pieejamību šajā zonā, nevis lai atļautu importēt vairāk nenoteiktas izcelsmes materiālu no teritorijām ārpus zonas.

6. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Ar Asociācijas padomes aktu tiks grozīts asociācijas nolīgums, tāpēc pēc pieņemšanas to ir lietderīgi publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Asociācijas padomē, kura izveidota ar Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses, attiecībā uz grozījumiem minētā nolīguma 4. protokolā par jēdziena “noteiktas izcelsmes izstrādājumi” definīciju un administratīvās sadarbības metodēm

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 3. punktu un 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses (“nolīgums”), Savienība noslēdza ar Padomes Lēmumu 2004/635/EK⁸, un tas stājās spēkā 2006. gada 1. jūnijā. Nolīgums ietver 4. protokolu par jēdziena “noteiktas izcelsmes izstrādājumi” definīciju un administratīvās sadarbības metodēm.
- (2) Ievērojot 3. pantu 4. protokolā par jēdziena “noteiktas izcelsmes izstrādājumi” definīciju un administratīvās sadarbības metodēm⁹, Asociācijas padome, kas izveidota ar nolīguma 74. panta 1. punktu (“Asociācijas padome”), var nolemt grozīt protokola noteikumus. Ievērojot nolīguma 76. panta 2. punktu, pieņemtie lēmumi ir Pusēm saistoši, un tās veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai tos īstenotu.
- (3) Asociācijas padomei nākamajā sanāksmē vai vēstuļu apmaiņas veidā jālemj par ierosinātajiem 4. protokola grozījumiem.
- (4) Tāpēc ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Asociācijas padomē, jo Asociācijas padomes lēmums būs saistošs Savienībai.
- (5) Savienība ar Padomes Lēmumu 2013/93/ES¹⁰ noslēdza Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem (“konvencija”), un attiecībā uz Savienību tā stājās spēkā 2012. gada 1. maijā. Tajā ir iekļauti noteikumi par to preču izcelsmi, kuru tirdzniecība notiek saskaņā ar

⁸ Padomes Lēmums (2004. gada 21. aprīlis) par tā Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīguma noslēgšanu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses (OV L 304, 30.9.2004., 38. lpp.).

⁹ ES un Ēģiptes Asociācijas padomes Lēmums Nr. 1/2015 (2015. gada 21. septembris) (OV L 334, 22.12.2015., 62. lpp.).

¹⁰ Padomes Lēmums 2013/93/ES (2011. gada 14. aprīlis) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Reģionālu konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona preferenciāliem izcelsmes noteikumiem (OV L 54, 26.2.2013., 4. lpp.).

attiecīgiem nolīgumiem, ko savstarpēji noslēgušas Līgumslēdzējas puses, un tos piemēro, neskarot principus, kuri noteikti minētajos nolīgumos.

- (6) Konvencijas 6. pantā paredzēts, ka katra Līgumslēdzēja puse veic attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu konvencijas efektīvu piemērošanu. Tālab Asociācijas padomei būtu jāpieņem lēmums, ar ko nolīguma 4. protokolā ievieš dinamisku atsauci uz konvenciju, lai atsauce vienmēr būtu uz jaunāko spēkā esošo konvencijas redakciju.
- (7) Diskusijas par grozījumiem konvencijā ir radījušas jaunu modernizētu un elastīgāku izcelsmes noteikumu kopumu, kas jāiekļauj konvencijā. Savienība un Ēģipte ir paidušas gribu, pirms noslēdzas grozīšanas process, alternatīvi pašreizējo noteikumu piemērošanai iespējami drīz piemērot jaunus noteikumus.
- (8) 2021. gada sākumā pēc tam, kad Padome bija pieņēmusi lēmumu¹¹, ar ko nosaka ES nostāju Asociācijas padomē, ES nosūtīja Ēģiptei lēmuma projektu, kas Asociācijas padomei jāpieņem, lai īstenotu pārejas noteikumus par izcelsmi. Pēdējā Muitas sadarbības apakškomitejas sanāksmē, kas notika Kairā 2022. gada 18. oktobrī, Ēģipte informēja ES, ka minētie noteikumi ir pieņemti ar vienu atrunu, kas attiecas uz atbrīvojumu no A papildinājuma 8. panta 4. punktā ietvertā pienākuma, tādējādi ES Padomes lēmums ir kļuvis novecojis. Tādēļ ar jaunu Padomes lēmumu būtu jānosaka jauna ES nostāja ES un Ēģiptes Asociācijas padomē.
- (9) Abas Puses ir vienojušās atbrīvot uzņēmējus no pienākuma diagonālās kumulācijas gadījumā izcelsmes apliecinājumos norādīt kopīgo partneru nosaukumu.
- (10) Pirmajā tehniskajā sanāksmē, kas attiecās uz pārejas noteikumiem par izcelsmi un notika 2020. gada 5. februārī Briselē, lielākā daļa konvencijas Līgumslēdzēju pušu, ieskaitot ES un Ēģipti, vienojās paralēli konvencijas noteikumiem pārejas periodā divpusēji īstenot pārskatītos konvencijas noteikumus ("pārejas noteikumi par izcelsmi"), līdz tiks pieņemti pārskatītie konvencijas noteikumi.
- (11) Kopš 2021. gada 1. septembra jau ir stājies spēkā divpusēju starp konvencijas Līgumslēdzējām pusēm par izcelsmes noteikumiem noslēgtu protokolu tīkls, kas dara pārejas noteikumus piemērojamus¹². Pārejas noteikumu īstenošanas process ar pārējām Līgumslēdzējām pusēm virzās uz priekšu, un Pusēm vēl jāpabeidz pieņemšanas procedūras.
- (12) Pārejas noteikumu par izcelsmi mērķis ir ieviest mazāk stingrus noteikumus, lai atvieglotu preferenciālas izcelsmes statusa kvalificēšanu precēm. Tā kā kopumā pārejas noteikumi par izcelsmi ir mazāk stingri nekā konvencijas noteikumi, tad arī preces, kuras atbilst konvencijas noteikumiem, varētu atzīt par noteiktas izcelsmes precēm saskaņā ar pārejas noteikumiem par izcelsmi, izņemot dažus lauksaimniecības izstrādājumus, kas klasificēti 2., 4.–15., 16. (izņemot apstrādātus zivsaimniecības izstrādājumus) un 17.–24. nodaļā.
- (13) Pārejas noteikumi par izcelsmi ir piemērojami paralēli konvencijas izcelsmes noteikumiem, tādējādi izveidojot divas atšķirīgas kumulācijas zonas. Tāpēc

¹¹ Padomes Lēmums (ES) 2020/2064 (2020. gada 7. decembris) par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāpieņem Asociācijas padomē, kura izveidota ar Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses, attiecībā uz grozījumu minētajā nolīgumā, aizstājot tā 4. protokolu par jēdziena "noteiktas izcelsmes izstrādājumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm (OV L 424, 15.12.2020., 31. lpp.).

¹² OV C 51, 10.2.2023., 1. lpp.

A papildinājuma 8. pantā ir ieviesta vispārēja paralēla konvencijas un pārejas noteikumu par izcelsmi piemērošana.

(14) Tādēļ Savienības nostājas Apvienotajā komitejā pamatā vajadzētu būt lēmuma projektam,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kas Savienības vārdā jāieņem Asociācijas padomē, pamatā ir Asociācijas padomes lēmuma projekts, kas pievienots šim lēmumam.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*